

הלכות מקוות פרק ב

א. אלו חוצצין באדם: לפלוף שחוץ לעין, וגלד שעל גבי המכה, וסם יבש שעל גבי המכה, והרטיה שעליה, וגלדי צואה שעל בשרו, ובצק או טיט שתחת הצפרן, והמלמולין שעל הגוף, וטיט היון, וטיט היוצאין, וטיט שלדרכים הנמצא שם תמיד אפלו בימות החמה כל אלו חוצצין. ושאר כל הטיט כשהוא לח אינו חוצץ, שהרי נמחה במים; וכשהוא יבש, חוצץ.

ב. הדיו, והדבש, והחלב, והדם, ושרף התות, ושרף התאנה, ושרף השקמה, ושרף החרוב יבשין, חוצצין; לחין, אינן חוצצין. ושאר כל השרפין בין לחין בין יבשין, חוצצין. ודם שנסרך בבשר אפלו לח, חוצץ.

ג. האבר והבשר המדלדלין באדם, חוצצין. בית הסתרים באשה, חוצץ עד שתדיח תחלה, שהזיעה שם תמיד, והאבק מתקבץ וחוצץ. במה דברים אמורים, בנשואה; אבל בפנויה הואיל ואינה מקפדת, אינו חוצץ.

ד. האגד שעל גבי המכה, והקשקשין שעל גבי השבר, והשירים והנזמים והקטליות והטבעות בזמן שהן חזקים ודבקים בבשר, חוצצין; ובזמן שהן רפין, אינן חוצצין.

ה. חוטי צמר, וחוטי פשתן, והרצועות שקושרין הנשים על ראשיהן לנואי חוצצין, מפני שהן מבדילין בין המים ובין הגוף; אבל חוטי שער אין חוצצין, מפני שהמים באין בהן אף על פי שאינן רפין.

ו. חוטין שבצואר אין חוצצין, אפלו שלפשתן: לפי שאין אשה חונקת עצמה בהן. אבל חבקיין שלצואר, כגון קטליות וענקים חוצצין: לפי שהאשה חונקת עצמה בהן, כדי שתראה בעלת בשר. שער שעל הלב שנתקשר ונעשה קלקין, חוצץ; וכן קלקי הזקן חוצצין.

ז. חץ שהוא תחוב באדם בזמן שהוא נראה, חוצץ; ובזמן שאינו נראה טובל ואוכל בתרומתו לערב, אף על פי שהוא חץ טמא. וכן מי שבלע טבעת טמאה, וטבל הרי זה טהור; ואם הקיאה אחר שטבל, נטמא במגעו: שכבר בארנו שכל הבלועין בגוף החי, אינן מטמאין ולא מטמאין.

ח. נכנסו צורות וקסמין בסדקי רגליו מלמטה, חוצצין. אספלונית, מלגמה, ורטיה שעל בית הסתרים חוצצין: אף על פי שאינו צריך שיכנסו המים, צריכין שיהיו ראויין ולא יהיה עליהן דבר חוצץ כמו שבארנו.

ט. היתה בו שערה או שתי שערות חוץ למכה וראשן מדבק למכה, או שהיו מדבקין בטיט או בצואה, או שהיו בו שתי שערות בריסי עיניו מלמעלה הרי אלו חוצצין.

י. לא יטבל אדם בעפר שעל רגליו; ואם טבל, אינו חוצץ. האוחז באדם ובכלים, והטבילן הרי הן בטמאתן, ואף על פי שרפה ידיו עד שבאו בהן המים: גזרה, שמא לא ירפה. ואם הדיח ידיו במים, עלתה להן טבילה.

יא. המפשלת בנה לאחוריה, וטבלה לא עלתה לה טבילה:

שָׁמָּא טִיט הָיָה בְּרַגְלֵי הַתִּינוּק אוֹ בִּידוֹ, וְנִדְבַק בְּאִמּוֹ בְּשַׁעַת
טְבִילָה, וְחָצַץ, וְאַחֵר שְׁעֻלָּתָה נָפַל.

יב. נָדָה שְׁנִתְּנָה שְׁעָרָה בְּפִיָּה, אוֹ שְׁקַפְּצָה יָדָה, אוֹ שְׁקַרְצָה
בְּשִׁפְתוֹתֶיהָ, אוֹ שְׁנַמְצָא עֵצִים בֵּין שְׁנֵיָה פָּאָלוּ לֹא טְבִילָה. וְכֵן
שָׂאָר הַטְּמָאִים. נִתְּנָה מַעוֹת בְּפִיָּה, וַיִּרְדָּה וְטְבִילָה טְהוֹרָה מִטְּמֵאָה
נָדָה, וְהָרִי הִיא טְמֵאָה עַל גִּב רִקָּה; וְנִמְצָאָה רֹאשׁוֹן לְטְמֵאָה,
כְּמִי שְׁנָגַע בֶּרֶק הַנָּדָה. וְכֵן הָדִין בְּזָב.

יג. וְאֵלּוּ שְׂאִין חוֹצְצִין בְּאָדָם: קִלְקִי הָרֹאשׁ וּבֵית הַשְּׁחִי וּבֵית
הַסְּתָרִים בְּאִישׁ, וְלִפְלוֹף שְׁבַעֲיִן, וְגִלְד שֶׁהֶעֱלָת הַמֶּכֶה, וְלִכְלוּכֵי
צוֹאָה שֶׁעַל בְּשָׂרוֹ, וְצוֹאָה שֶׁתַּחַת הַצַּפְרָן, וְצַפְרָן הַמִּדְלָדֶלֶת,
וְכִישׁוֹת הַקָּטָן וְהוּא הַשְּׁעָר הַדָּק שֶׁעַל בְּשָׂרוֹ כָּל אֵלּוּ אֵין חוֹצְצִין.

יד. שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת אוֹ יֵתֵר שֶׁהָיוּ קְשׁוּרִין פְּאַחַת קָשָׁר אֶחָד אֵינָן
חוֹצְצִין, מִפְּנֵי שֶׁהַמִּים בָּאִין בָּהֶן. וְשְׁעָרָה אַחַת שְׁנִקְשְׂרָה,
חוֹצְצָת: וְהוּא, שִׁיְהִיָּה מִקְפִּיד עָלֶיהָ; אֲבָל אִם אֵינּוּ מִקְפִּיד
עָלֶיהָ, עֲלָתָה לּוֹ טְבִילָה, עַד שִׁיְהִיָּה רַב שֶׁעָרוֹ קְשׁוּר, נִימָה נִימָה
בְּפְנֵי עֲצָמָה. כִּזָּה הוֹרוּ הַגְּאוּנִים.

טו. וַיִּרְאָה לִי שֶׁשְּׁעָרוֹ שְׁלֹאֲדָם כְּגוֹפּוֹ הוּא חָשׁוּב לְעִנְיֵן טְבִילָה,
וְאֵינּוּ כְּגוֹף בְּפְנֵי עֲצָמוֹ כְּדִי שְׁנֹאמַר רַב הַשְּׁעָר; אֲלֹא אֵף עַל
פִּי שֶׁכָּל שְׁעָר רֹאשׁוֹ קְשׁוּר נִימָה נִימָה אִם אֵינּוּ מִקְפִּיד עָלָיו,
עֲלָתָה לּוֹ טְבִילָה, אֲלֹא אִם כֵּן נִצְטָרֵף לְחוֹצֵץ אַחֵר עַל גּוֹפּוֹ, כְּמוֹ
שְׁבֹאֲרָנוּ. וְאַחַד הַנָּדָה, וְאַחַד שָׂאָר הַטְּמָאִים שִׁישׁ בְּרֹאשָׁן שְׁעָר.

טז. תִּקְנַת עֲזָרָא הִיא שֶׁתִּהְיֶה אִשָּׁה חוֹפֶפֶת אֶת שְׁעָרָהּ, וְאַחֵר כֶּךָ
תִּטְבֵּל; וְאִם אִפְשָׁר לָהּ לַחֹף בְּלִילָה וְלִטְבֵּל מִיָּד, תִּכְף לַחֲפִיפָהּ
הָרִי זֶה מִשְׁבַּח. וּבְשַׁעַת הַדַּחֲק, אוֹ מִפְּנֵי הַחֲלִי חוֹפֶפֶת אֶפְלוֹ
בְּעָרֵב שַׁבָּת, וְטוֹבֵלֶת לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת.

יז. טְבִילָה וְעֲלָתָה, וְנִמְצָא עָלֶיהָ דְּבַר חוֹצֵץ אִם בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם
שֶׁחֲפָפָה טְבִילָה, אֵינָה צְרִיכָה לַחֹף פַּעַם שְׁנִיָּה, אֲלֹא חוֹזְרָת,
וְטוֹבֵלֶת בְּלִבָּד. וְאִם לֹא, צְרִיכָה לַחֹף פַּעַם שְׁנִיָּה וְלִטְבֵּל.

יח. לֹא תַחֲף אִשָּׁה בְּנֶתֶר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִקְטֵף אֶת הַשְּׁעָר, וְלֹא
בְּאַהֲל, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְסַרֵּף אֶת הַשְּׁעָר; אֲלֹא בַּחֲמִין, וְאֶפְלוֹ
בַּחֲמֵי חֲמָה מִפְּנֵי שֶׁהַחֲמִין מִיִּשְׁרִין אֶת הַשְּׁעָר, וּמִסְלָסְלִין אוֹתוֹ.
אֲבָל הַצּוֹנֵן מִקְבִּצִין אֶת הַשְּׁעָר, וּמְכַלְכְּלִין אוֹתוֹ וּמִתְקַשֵּׁר.

יט. נָדָה שְׁנִתְּנָה תְּבַשִּׁיל לְבָנָה, וְטְבִילָה לֹא עֲלָתָה לָהּ טְבִילָה,
מִפְּנֵי הַשְּׁמֹנוּנִית שֶׁעַל יָדָה. שְׂרֻטָּה בְּשָׂרָה וְהוֹצִיאָה דָם, וְטְבִילָה
בְּתוֹךְ שְׁלוּשָׁה יָמִים, אֵין מְקוֹם הַשְּׂרִיטוֹת חוֹצֵץ; לְאַחֵר שְׁלוּשָׁה
יָמִים, הָרִי מְקוֹם הַשְּׂרִיטוֹת חוֹצֵץ, מִפְּנֵי שֶׁהַדָּם קוֹפֶה שָׁם, כְּגִלְד
שֶׁעַל גְּבֵי הַמֶּכֶה.

כ. וְכֵן לִפְלוֹף שְׁבַעֲיִן אִם הָיָה יָבֵשׁ וְהוּא שֶׁהִתְחִיל לְהוֹרִיק,
חוֹצֵץ בְּנָדָה. כַּחַל שְׁבַעֲיִן, אֵינּוּ חוֹצֵץ; שֶׁעַל גְּבֵי הָעֵין, חוֹצֵץ.
וְאִם הָיוּ עֵינֶיהָ פּוֹרְחוֹת, אֵף עַל גְּבֵי הָעֵין אֵינּוּ חוֹצֵץ. פְּתֻחָה
עֵינֶיהָ בְּיוֹתֵר, אוֹ עֲצָמָה עֵינֶיהָ בְּיוֹתֵר לֹא עֲלָתָה לָהּ טְבִילָה.

כא. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, לְעִנְיֵן טְהוֹרוֹת; אֲבָל לְהַתִּירָה לְבַעֲלָהּ,
הָרִי זֶה מִתְּרָת. אֵף עַל פִּי שְׁנִתְּנָה תְּבַשִּׁיל לְבָנָה, אוֹ שֶׁהָיָה בָּהּ
שְׂרֻט יָשׁוּן, אוֹ שֶׁהָיָה עַל גִּב עֵינֶיהָ כַּחַל, וּבֵין פְּתֻחָה עֵינֶיהָ אוֹ
עֲצָמָה אוֹתָן הָרִי זֶה מִתְּרָת לְבַעֲלָהּ: שֶׁכָּל הַדְּבָרִים הָאֵלּוּ וְכִיּוֹצֵא
בָּהֶן אֵינָן חוֹצְצִין אֲלֹא מִדְּבָרֵיהֶם, וְלְעִנְיֵן טְהוֹרוֹת גְּזָרוּ; לְעִנְיֵן

בְּעִילָהּ, לֹא גָזְרוּ. וְכָל הַחוּצִץ בַּנֶּדֶה לְטָהָרוֹת חוּצִץ בְּשָׂאָר
טָמְאִים לְעֻנֵּין טָהָרוֹת, וְחוּצִץ בַּבֶּגֶד בְּשַׁעַת טְבִילָהּ.

כב. מִי שֶׁטָּבַל, וְעָלָה וְנִמְצָא עָלָיו דְּבַר חוּצִץ אֶף עַל פִּי שְׁנַתְּעַסֵּק
בְּאוֹתוֹ הַמֵּין כָּל הַיּוֹם כָּלוּ, הֵרִי הוּא בְּטָמְאָתוֹ עַד שִׁיאֲמַר יוֹדֵעַ
אֲנִי בּוֹדָאי שְׁלֹא הָיָה זֶה עָלַי קֹדֶם הַטְּבִילָה: הוּאִיל וְהִחֲזִק טָמֵא,
הַעֲמִיד טָמֵא עַל טָמְאָתוֹ, עַד שֶׁתִּדַּע בּוֹדָאי שֶׁטָּהַר.